

ЛЕВІТАН ЯКІВ БОРИСОВИЧ
(1936-2006)

4 вересня 1936 року у м. Орша (Білорусь) в родині службовця народився Яків Борисович Левітан. З цієї дати минуло 75 років. Шкода, що зараз його з нами немає, та немає можливості привітати його з 75-м ювілеєм. Але мине ще

багато років, які будуть нагадувати нам, що була талановита, яскрава людина, висококваліфікований фахівець у містобудуванні. Людина, яка не тільки мала талант керівника-організатора справи, якою він займався, а також, талантами надійності людини як у сім'ї, так і у дружбі.

Це значною мірою надавало йому можливість як знаходити відповіді на дуже складні виникаючі питання, так і передбачати рішення складних містобудівних задач у майбутньому, а саме, в майбутньому розвитку міста Києва.

Його життєвий шлях – шлях довоєнного покоління. Складне дитинство, післявоєнний період, становлення як фахівця, реалізація особистих досягнень у професійній діяльності.

У 1944 році родина Я.Б. Левітана переїхала до міста Києва, де в 1954 році Яків Борисович закінчив середню школу зі срібною медаллю. В 1955 році він вступив на навчання в Челябінський політехнічний інститут, який закінчив у 1960 році за фахом «Міське будівництво та господарство».

Обравши на все життя для себе фаховий шлях – «міський транспорт», він ніколи не зраджував цьому напрямку фахової діяльності.

В інституті активно займався спортом та брав участь у студентській самодіяльності.

Після закінчення навчання, розпочав свою трудову діяльність за фахом в інституті «Челябінськміськпроект», де працював старшим інженером з 3 липня 1960 року по жовтень 1961 року.

З 1962 року Яків Борисович працював у київському проектному інституті «Київпроект» (нині ВАТ «Київпроект»).

Майже 45 років трудового життя він працював у Головному управлінні ВАТ «Київпроект» на посаді інженера, старшого інженера, керівника групи, головного спеціаліста, начальника відділу транспорту, а з вересня 1980 року - заступником начальника управління генплану міста Києва.

Працюючи в управлінні генерального плану ВАТ «Київпроект», він набув високої кваліфікації як фахівець і пройшов шлях від інженера-проектувальника до начальника відділу транспорту.

Його знання, талант фахівця транспортника-містобудівника були реалізовані у розробці трьох генеральних планів міста Києва: 1967-го, 1986-го та 2004-го років; комплексних схем розвитку всіх видів транспорту м. Києва 1975-го, 1992-го та 2005-го років; проектів планування таких районів столиці, як Оболонь, Троєщина, Позняки, Осокорки, Поділ та багато інших. Особливо потрібно відзначити його вклад в техніко-економічні обґрунтування та проекти будівництва в місті Києві: Південного мостового переходу через р. Дніпро, станції «Театральна», Сирецько-Печерської лінії метрополітену, Майдану

Незалежності, площі Перемоги, Московської площі, окремих магістралей міста, розробці схеми організації дорожнього руху в центральних районах міста Києва. Слід підкреслити його вплив на розвиток швидкісних видів транспорту у місті Києві – метрополітену та швидкісного трамваю.

Системні знання та вміння як фахівця надали можливість йому прийняти участь у розробці конкурсних проектів планування та забудови загальноміських центрів міст Києва, Харкова, Миколаєва, Єревана, Новгорода; створити концепції розвитку метрополітену у столиці Болгарії, місті Софія.

Висока професійна ерудиція та накопичений проектний досвід Якова Борисовича яскраво проявилися в період роботи урядової комісії з відновлення забудованих територій, які були зруйновані під час землетрусу у Вірменії, безпосередньо в місті Спітак.

Його знання та інтуїція були дуже корисними при обговоренні багатьох проектних рішень стосовно розвитку міста Києва, при обговоренні їх у містобудівній раді Головного управління архітектури міста Києва.

Професор Яків Борисович Левітан понад 30 років вів викладацьку та науково-дослідну роботу на кафедрі міського будівництва в Київському національному університеті будівництва та архітектури (раніше КІБІ), керував стажерами та практикантами, розробкою курсових і дипломних проектів за реальною тематикою по вирішенню складних задач розвитку транспорту та вулично-дорожньої мережі міста Києва.

Він опублікував понад 20 наукових статей у галузі містобудування та розвитку транспортних систем, надавав корисну консультативну допомогу студентам, аспірантам, докторантам, пошукувачам, а також, викладачам КНУБА.

Важливу роботу Яків Борисович виконував багато років як член Державної екзаменаційної комісії, а в окремі роки, як голова цієї комісії, атестував багатьох майбутніх фахівців зі спеціальності «Міське будівництво та господарство», суттєво впливав на покращення підготовки молодих спеціалістів. Слід підкреслити його активну участь у створенні та роботі науково-технічного збірника «Містобудування та територіальне планування».

Високий професіоналізм і творчі досягнення Якова Борисовича в галузі містобудування визнані не тільки в Україні та на теренах колишнього Радянського Союзу, а й в багатьох країнах Азії, Африки, Америки та Європи. Він був обраним членом Президентської Ради національної спілки архітекторів України, член-кореспондентом Української Академії архітектури, професором Московського відділення Міжнародної Академії архітектури. За розробку Генеральних планів міста Києва він став лауреатом Державної премії Ради Міністрів СРСР 1971-го та 1989-го років, лауреатом Державної премії України

2004 року у галузі архітектури за розробку генерального плану міста Києва до 2020 року. В 1996 році за особистий професіоналізм та творчі надбання йому надано почесне звання «Заслужений транспортник України».

Особливо слід підкреслити високі організаційні здібності Якова Борисовича. Як керівник відділу транспорту ВАТ «Київпроект» понад 10 років він формував колектив, який здатен професійно високоякісно вирішувати дуже складні питання за напрямом удосконалення розвитку транспорту в місті Києві. Кожному з підлеглих він був не тільки вимогливим керівником, а й надійним товаришем, другом. Це багатого коштує. По життю він був надійним у праці та щирим до своїх друзів.

Відзначаючи 75-річчя з дня народження Якова Борисовича Левітана, слід зробити висновок, що його життєвий шлях може бути зразком для майбутніх фахівців. Його внесок у розвиток містобудівної науки і практики величезний, тому що він був видатний як особистість, як фахівець.

*к.т.н., професор М.М. Осєтрін,
відповідальний редактор збірника
«Містобудування та територіальне планування»*